

EUROPOS
KOMISIJA

Strasbūras, 2018 11 13
COM(2018) 745 final

2018/0390 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė (toliau – Jungtinė Karalystė) 2019 m. kovo 30 d. (toliau – išstojimo diena) išstos iš Europos Sąjungos ir taps trečiąja šalimi. Šiuo metu Britanijos piliečiai yra ir Sąjungos piliečiai. Jie naudojami pagrindine teise laisvai judėti ir apsigyventi Sąjungoje, taip pat teise atvykti į bet kurią kitą valstybę narę be atvykimo vizos ar lygiaverčio formalumo. Jungtinės Karalystės piliečiai, turintys Britanijos piliečio (*British citizen*) statusą¹, naudosis šia teise, kol jiems nustos būti taikoma Sąjungos laisvo Sąjungos piliečių judėjimo teisė. Tai įvyks 2019 m. kovo 30 d., nebent pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį ratifikuotame susitarime dėl išstojimo būtų nustatyta kita data arba Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, vieningai nustatytų kitą datą.

Todėl reikės nustatyti, ar Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, kertant valstybių narių išorės sienas bus taikomas vizos reikalavimas, ar ne. Tai, ar trečiosios šalies piliečiui taikomas, ar netaikomas vizos reikalavimas, nustatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 539/2001². Reglamento I priede išvardytos šalys, kurių piliečiams taikomas vizos reikalavimas, o II priede išvardytos šalys, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas. Siekiant tai nustatyti, būtina imtis teisėkūros veiksmų, kad Jungtinė Karalystė būtų įtraukta į vieną iš Reglamento (EB) Nr. 539/2001 priedų nuo tos dienos, kurią Sąjungos teisė nustos būti taikoma Jungtinei Karalystei.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Reglamentą (EB) Nr. 539/2001 taiko visos valstybės narės, išskyrus Airiją, taip pat Šengeno asocijuotosios šalys (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija). Šis reglamentas yra dalis Sąjungos bendros vizų politikos, susijusios su trumpalaikiu buvimu ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį. Jungtinei Karalystei šis reglamentas niekada nebuvo privalomas.

Kadangi Airija nedalyvauja įgyvendinant Šengeno *acquis* vizų srityje, konkrečiam dvišaliam susitarimui (Susitarimui dėl bendros kelionių erdvės), kurį ji sudarė su Jungtine Karalyste ir kuriame nustatytas bevizis režimas tarp Airijos ir Jungtinės Karalystės, taikomas bet kurios iš šių šalių piliečiams, nei Reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nei šis pasiūlymas, kuriuo jis iš dalies keičiamas, įtakos neturi.

Kriterijai, į kuriuos reikėtų atsižvelgti kiekvienu atveju atskirai nustatant trečiąsias šalis, kurių piliečiams taikomas arba netaikomas vizos reikalavimas, išdėstyti Reglamento (EB) Nr. 539/2001 -1 straipsnyje. Šie kriterijai susiję su: „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui“; taip pat svarbu ypatingą dėmesį skirti atitinkamų trečiųjų šalių išduodamų kelionės dokumentų saugumui.

¹ Pagal Jungtinės Karalystės pilietybės teisę išskiriamos šešios Jungtinės Karalystės piliečių kategorijos. Britanijos piliečiai yra viena iš šių kategorijų, jie šiuo metu yra Sąjungos piliečiai. Kitoms penkioms kategorijoms šis pasiūlymas poveikio nedaro (žr. 5 skirsnį).

² 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001 nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1).

Reglamento (EB) Nr. 539/2001 priedai paskutinį kartą iš dalies pakeisti 2017 m. Reglamentu (ES) 2017/372 ir Reglamentu (ES) 2017/850, kuriais Gruzija ir Ukraina buvo perkeltos iš I priedo (taikomas vizos reikalavimas) į II priedą (bevizis režimas). Komisija taip pat pateikė dar du pasiūlymus dėl Kosovo^{*3} ir Turkijos⁴. Reglamentas (EB) Nr. 539/2001 šiuo metu kodifikuojamas⁵; todėl visos nuorodos į šį reglamentą pasiūlyme turės būti pakeistos nuorodomis į kodifikuotą reglamentą, kai jis įsigalios, o tai greičiausiai įvyks iki 2018 m. pabaigos.

• **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Užtikrinti, kad prie Reglamento (EB) Nr. 539/2001 pridedami trečiųjų šalių sąrašai būtų išsamūs ir naujausi, itin svarbu, siekiant palengvinti valstybių narių išorės sienų kirtimą. Savo komunikate „Bendros vizų politikos priderinimas prie naujų uždavinių“⁶ Komisija pabrėžė, kad tai itin svarbu, siekiant užtikrinti erdvės be vidaus sienų kontrolės saugumą ir tinkamą veikimą. Tų pačių tikslų siekiama ir Komisijos pasiūlymais iš dalies pakeisti Vizų kodeksą (Reglamentas (EB) Nr. 810/2009)⁷ ir VIS reglamentą (Reglamentas (EB) Nr. 767/2008)⁸, kuriuos šiuo metu svarsto teisėkūros institucijos. Be to, siūlomu Reglamentu dėl Sąjungos informacinių sistemų sąveikumo sistemos sukūrimo⁹, siekiama sutelkti ir visapusiškai sustiprinti Sąjungos informacines priemones, taikomas sienų valdymo, migracijos ir saugumo srityse.

Reglamentu (ES) 2017/2226¹⁰, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), toliau didinamas Sąjungos išorės sienų saugumas ir gerinamas jų valdymas. Šiuo reglamentu pirmiausia siekiama pagerinti trečiųjų šalių piliečiams taikomų patikrinimų kertant sieną kokybę ir užtikrinti sistemingą ir patikimą užsibuvusių asmenų tapatybės nustatymą. Todėl būsima atvykimo ir išvykimo sistema (AIS) bus svarbi užtikrinant, kad trečiųjų šalių piliečiai Šengeno erdvėje be vizos būtų teisėtai, ir padės užkirsti kelią šalių, kurioms taikomas bevizis režimas, piliečių neteisėtai migracijai.

Reglamentu (ES) 2018/1240¹¹, kuriuo sukurama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), bus šalinamas informacijos apie keliautojus, kuriems netaikomas vizos reikalavimas kertant išorės sienas, trūkumas. Sistema nustatys, ar trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas, atitinka reikalavimus ir ar dėl tokios kelionės gali kilti saugumo, nelegalios imigracijos rizika arba didelė epidemijos rizika.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

³ COM(2016) 277 *final*, 2016 5 4.

⁴ COM(2016) 279 *final*, 2016 5 4.

⁵ COM(2018) 139 *final*, 2018 3 14.

⁶ COM(2018) 251 *final*, 2018 3 14.

⁷ COM(2018) 252 *final*, 2018 3 14.

⁸ COM(2018) 302 *final*, 2018 5 16.

⁹ COM(2017) 794 *final*, 2017 12 12.

¹⁰ 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2226, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (ES) Nr. 1077/2011 (OL L 327, 2017 12 9, p. 20).

¹¹ 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukurama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies a punktas, kuriame nustatytos bendros vizų politikos priemonės.

- **Subsidiarumas, proporcingumas ir priemonės pasirinkimas**

Kadangi Sąjunga nustatė bendrą vizų politiką, be kita ko, Reglamentu, kuriuo nustatomi šalių, kurių piliečiams netaikomas vizos reikalavimas ir kurių piliečiams toks reikalavimas taikomas, sąrašus (Reglamentas (EB) Nr. 539/2001), trečiųjų šalių piliečiams taikomą režimą nustatyti arba pakeisti galima tik Sąjungos teisėkūros procedūra priimtu aktu, kuriuo iš dalies keičiamas tas reglamentas. Valstybės narės negali veikti atskirai. Jokių kitų (ne teisėkūros) galimybių pasiekti šį politikos tikslą nėra.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Vertindama Reglamente (EB) Nr. 539/2001 įtvirtintus kriterijus, siekdama nustatyti, ar Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, turėtų būti taikomas vizos reikalavimas, ar ne, Komisija naudojo įvairius duomenų šaltinius. Be kita ko, tai buvo Eurostato duomenys apie imigraciją, išskirstyti pagal pilietybę, Jungtinių Tautų ir Jungtinės Karalystės nacionalinės statistikos tarnybos (ONS) duomenys – Jungtinės Karalystės piliečių, gyvenančių kitose 27 Sąjungos valstybėse narėse (ES-27), skaičius, keleivių apklausos dėl Jungtinės Karalystės piliečių kelionių į ES-27 skaičiaus¹², pramonės skaičiavimai, susiję su keliautojų iš Jungtinės Karalystės išlaidomis¹³, ir Sąjungos bei Jungtinės Karalystės tarpusavio prekybos duomenys¹⁴. Vertinant kriterijus taip pat atsižvelgta į glaudžius ES-27 ir Jungtinės Karalystės santykius po pastarosios 46 metus trukusios narystės Sąjungoje.

- **Poveikio vertinimas**

Dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos būtina iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 539/2001. Atsižvelgiant į būtinybę laiku imtis veiksmų ir į toliau pateiktos analizės išvadas, išsamus poveikio vertinimas nebuvo atliktas. Yra tik dvi politikos galimybės: įtraukti Jungtinės Karalystės piliečius, turinčius Britanijos piliečio statusą, į Reglamento (EB) Nr. 539/2001 I priedą (taikomas vizos reikalavimas) arba į to reglamento II priedą (bevizis režimas).

Komisija padarė išvadą, kad Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, neturėtų būti taikomas vizos reikalavimas, kai jie į Sąjungą vyksta trumpalaikiam

¹² ONS, „*Travelpac*„ Kelionės į Jungtinę Karalystę ir iš jos ([Travelpac: travel to and from the UK](#)). 2018 m. rugsėjo mėn.

¹³ Ekonomikos ir verslo mokslinių tyrimų centras (*Centre for Economics and Business Research*), „Jungtinės Karalystės išvykstantojo turizmo ekonominė svarba 27 ES valstybių narių ekonomikai“ ([The economic importance of UK outbound tourism to the EU27 economies](#)). 2017 m. rugsėjo mėn.

¹⁴ Bendruomenių Rūmų apžvalginis pranešimas Nr. 785 „Jungtinės Karalystės ir ES tarpusavio prekybos statistika“ ([Statistics on UK-EU trade](#)). 2018 m. liepos mėn.

buvimui. Kaip Sąjungos piliečiai, Jungtinės Karalystės piliečiai, turintys Britanijos piliečio statusą, šiuo metu naudojasi judėjimo laisve pagal Sutartį ir Direktyvą 2004/38/EB¹⁵. Jie gali judėti ir apsigyventi visoje Sąjungoje, neprivalėdami turėti vizos. Nors Jungtinės Karalystės piliečiai, turintys Britanijos piliečio statusą, nuo Jungtinės Karalystės išstojimo dienos nebebus Sąjungos piliečiai ir, kai jiems nustos būti taikoma Sąjungos teisė, nebegalės naudotis laisvo asmenų judėjimo teise, būtų naudinga išsaugoti glaudžius Didžiosios Britanijos ir Sąjungos piliečių ryšius, taip pat palengvinti keliones verslo ir turizmo tikslais. Kadangi Pasaulio bankas Jungtinę Karalystę priskiria prie didelės pajamas gaunančių šalių ir ji yra EBPO narė, Jungtinė Karalystė atitinka šalies, kuri iš esmės keltų mažą neteisėtą migracijos į Sąjungą riziką, profilį.

Manoma, kad trečiųjų šalių piliečių patikrinimai prie išorės sienų, kurie bus taikomi Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, kai jiems nustos būti taikoma Sąjungos laisvo Sąjungos piliečių judėjimo teisė, bus pakankami, kad būtų galima valdyti saugumo riziką. Jungtinė Karalystė taip pat išduoda tarptautinius civilinės aviacijos organizacijos standartus atitinkančius biometrinius pasus. Be to, jei kiltų su Jungtinės Karalystės piliečiais, turinčiais Britanijos piliečio statusą, susijusi migracijos arba saugumo rizika, dėl kurios reiktų skubiai imtis veiksmų siekiant sustabdyti bevizį režimą, šią padėtį būtų galima spręsti taikant Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1a straipsnyje nustatytą sustabdymo mechanizmą.

ES-27 yra didžiausia Jungtinės Karalystės prekybos partnerė: 2017 m. jai teko 44 proc. viso Jungtinės Karalystės eksporto, o importas iš ES į Jungtinę Karalystę sudarė 54 proc. viso importo. Nors po Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos prekybos apimtis gali sumažėti, tikėtina, kad dėl geografinio artumo ir istoriškai artimos jų ekonomikos sąsajos, Sąjungos ir Jungtinės Karalystės prekybos santykiai išliks svarbūs. Be to, šiuo metu maždaug 800 000 Jungtinės Karalystės piliečių gyvena ES-27 (išskyrus Airiją)¹⁶ ir apie 50 000 Jungtinės Karalystės piliečių kasmet persikelia į ES-27¹⁷. Tai dalis aspektų, turinčių įtakos dideliame kelionių iš Jungtinės Karalystės į ES-27 skaičiui. Apskritai Jungtinės Karalystės gyventojai 2016 m. į ES-27 verslo, laisvalaikio ar kitais tikslais vyko 53 mln. kartų ir būdami kitose valstybėse narėse išleido apie 28 mlrd. EUR. Jeigu Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, būtų nustatytas vizos reikalavimas, galėtų sumažėti šių kelionių Sąjungai teikiama ekonominė nauda, sumenkėti prekybos santykiai ir nukentėti Sąjungos ekonominiai interesai.

Jungtinė Karalystė yra Europos Tarybos narė. Tai, kad Jungtinė Karalystė yra prisijungusi prie Europos žmogaus teisių konvencijos, rodo, kad Sąjunga ir Jungtinė Karalystė žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių aspektams teikia panašią reikšmę. Bendros vertybės, susijusios su bendru įsipareigojimu siekti demokratijos ir teisinės valstybės, Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos bus puoselėjamos toliau. Tai turėtų atsispindėti ir sudarant palankesnes sąlygas keliauti tarp Sąjungos ir Jungtinės Karalystės, nustatant bevizį režimą Jungtinės Karalystės piliečiams.

¹⁵ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

¹⁶ ONS, „Gyvenimas užsienyje. Britanijos gyventojai, gyvenantys ES“ ([Living abroad: British residents living in the EU](#)). 2018 m. balandžio mėn.

¹⁷ Eurostatas, „Imigracija pagal amžiaus grupę, lytį ir pilietybę“ ([Immigration by age group, sex and citizenship](#)). 2018 m. balandžio mėn.

Jungtinės Karalystės vyriausybė paskelbė ketinanti nereikalauti vizos iš ES-27 valstybių narių piliečių trumpalaikiam buvimui turizmo ir verslo tikslais¹⁸. Dabar šis ketinimas turės būti formalizuotas, kad piliečiai galėtų juo kliautis, o teisėkūros institucijos per teisėkūros procesą dėl šio pasiūlymo turėtų atsižvelgti į šios srities pažangą. Jei Jungtinė Karalystė nuspręstų ateityje vienašališkai taikyti vizos reikalavimą visiems arba kai kuriems Sąjungos piliečiams¹⁹, būtų pritaikytas abipusiškumo mechanizmas pagal Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalį. Tokiu atveju būtų nustatytas vizos reikalavimas.

Daugumos Europos šalių, kurios nėra Sąjungos narės, piliečiai ir Jungtinės Karalystės piliečiai, neturintys Britanijos piliečio statuso, šiuo metu į Šengeno erdvę gali vykti be vizos. Kadangi Jungtinė Karalystė yra arti Sąjungos, atsižvelgiant į regioninės darnos siekį, taip pat reikėtų Jungtinę Karalystę įtraukti į šalių, kurių piliečiams taikomas bevizis režimas, sąrašą.

Bet kokia likusi rizika, susijusi su Jungtinės Karalystės piliečių, turinčių Britanijos piliečio statusą, beviziu kelionių į Sąjungą režimu, turėtų būti sumažinta neseniai priimtomis priemonėmis, kuriomis siekiama pagerinti Sąjungos išorės sienų valdymą, visų pirma atvykimo ir išvykimo sistema (AIS) ir Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), kurios bus taikomos Jungtinės Karalystės piliečiams, kai jiems nustos būti taikoma Sąjungos laisvo Sąjungos piliečių judėjimo teisė, kaip ir kitiems trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikomas bevizis režimas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Šis pasiūlymas neigiamo poveikio pagrindinių teisių apsaugai Europos Sąjungoje neturi. Galimybė Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, į Sąjungą vykti be vizų palengvins keliones, pavyzdžiui, atsižvelgiant į teisę į šeimos gyvenimą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Netaikoma.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Iš dalies pakeistas reglamentas bus taikomas nuo dienos, einančios po dienos, kurią Sąjungos teisė nustos būti taikoma Jungtinei Karalystei. Tai įvyks 2019 m. kovo 30 d., nebent Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, vieningai nustatytų kitą datą, arba pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį ratifikuotame susitarime dėl išstojimo nustatytą datą. Reglamentą tiesiogiai įgyvendins valstybės narės; todėl įgyvendinimo planas nėra būtinas.

¹⁸ Jos Didenybės Vyriausybė, „Būsimi Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos santykiai“ ([The future relationship between the United Kingdom and the European Union](#)). 2018 m. liepos mėn., 76–78 dalys. Jungtinės Karalystės migracijos patariamojo komiteto ataskaitoje taip pat nerekomenduojama nustatyti vizos reikalavimo trumpalaikiam Sąjungos piliečių buvimui Jungtinėje Karalystėje (Migracijos patariamasis komitetas, „EEE piliečių migracija Jungtinėje Karalystėje. Galutinė ataskaita“ ([EEA migration in the UK: Final report](#)). 2018 m. rugsėjo mėn., politinė rekomendacija Nr. 30, p. 4).

¹⁹ Bet kokiame atveju, kol Jungtinei Karalystei taikoma Sąjungos laisvo Sąjungos piliečių judėjimo teisė, nustatytas vizos reikalavimas būtų jos pažeidimas.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsniu iš dalies keičiami trys toliau nurodyti Reglamento (EB) Nr. 539/2001 aspektai.

- Nuoroda į Jungtinę Karalystę bus išbraukta iš 4 straipsnio 2 dalies d punkto, nes šis punktas taikomas tik valstybėms narėms, kurios netaiko Šengeno *acquis*. Pagal 4 straipsnio 2 dalies b punktą valstybės narės ir toliau galės netaikyti vizos reikalavimo pripažintiems pabėgėliams ir asmenims be pilietybės, taip pat kitiems jokios šalies pilietybės neturintiems asmenims, gyvenantiems Jungtinėje Karalystėje.
- Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Britanijos piliečio statusą turinčiais asmenimis, bus įtraukta į II priedą, t. y. trečiųjų šalių, kurių piliečiams taikomas bevizis režimas, sąrašą.
- Siekiant panaikinti dabartinę nuorodą į Sąjungos teisę, II priedo 3 dalies pavadinimas bus pakeistas pavadinimu „JUNGTINĖS KARALYSTĖS PILIEČIAI, NETURINTYS BRITANIJOS PILIEČIO STATUSO“. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, bus paliktas visas Jungtinės Karalystės piliečių, neturinčių Britanijos piliečio statuso, sąrašas. Šiems Jungtinės Karalystės piliečiams taikomas vizų režimas pirmą kartą buvo nustatytas Reglamentu (EB) Nr. 1932/2006, kuriame kai kurios šių piliečių kategorijos įtrauktos į I priedą (taikomas vizos reikalavimas), o kitos – į II priedą (bevizis režimas), remiantis Reglamente (EB) Nr. 539/2001²⁰ išvardytų kriterijų vertinimu. Pagal 2014 m. gegužės 15 d. Reglamentą (ES) Nr. 509/2014 visos jos perkeltos į II priedą (bevizis režimas)²¹. Jungtinės Karalystės išstojimas iš Sąjungos nedaro poveikio šioms Jungtinės Karalystės piliečiams, neturintiems Britanijos piliečio statuso, taikomam vizų režimui.

3 straipsniu užtikrinama, kad Reglamento (EB) Nr. 539/2001 pakeitimai būtų taikomi nuo dienos, einančios po dienos, kurią Sąjungos teisė nustoja būti taikoma Jungtinei Karalystei, kad nekiltų teisinio netikrumo dėl Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, taikomo bevizio režimo.

²⁰ Išsamus vertinimas, po kurio priimtas šis sprendimas, pateiktas COM(2006) 84 *final*, 2006 7 13.

²¹ Išsamus vertinimas, po kurio priimtas šis sprendimas, pateiktas COM(2012) 650 *final*, 2012 7 11.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo dėl Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį pranešė Europos Vadovų Tarybai ketinanti išstoti iš Sąjungos. Todėl Jungtinė Karalystė taps trečiąja šalimi ir nuo 2019 m. kovo 30 d. jai nustos būti taikoma Sąjungos teisė, nebent susitarime dėl išstojimo būtų nustatyta kita data arba Europos Vadovų Taryba, susitarusi su Jungtine Karalyste, vieningai nustatytą kitą datą;
- (2) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 21 straipsnį ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/38/EB²² Sąjungos piliečiai turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, įskaitant teisę atvykti į valstybes nares be atvykimo vizos ar lygiavėčio formalumo;
- (3) Jungtinei Karalystei išstojus iš Sąjungos, Sutartis ir Direktyva 2004/38/EB nustos būti taikomos Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, drauge jie neteks teisės atvykti į valstybes nares be vizos. Todėl Jungtinę Karalystę būtina įtraukti į vieną iš [Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001]²³ priedų. I priede nustatytas trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorės sienas, privalo turėti vizas, sąrašas, o II priede nustatytas trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašas;

²² 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

²³ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001 nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1), šiuo metu kodifikuojamas (žr. COM(2018) 139 *final*, 2018 3 14). Įsigaliojus kodifikuotam reglamentui nuoroda bus atnaujinta.

- (4) kriterijai, į kuriuos reikėtų atsižvelgti kiekvienu atveju atskirai nustatant trečiąsias šalis, kurių piliečiams taikomas arba netaikomas vizos reikalavimas, išdėstyti [Reglamento (EB) Nr. 539/2001 -1 straipsnyje]²⁴. Šie kriterijai susiję su neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui;
- (5) atsižvelgiant į visus kriterijus, išvardytus [Reglamento (EB) Nr. 539/2001 -1 straipsnyje]²⁵, tikslinga į valstybių narių teritoriją vykstantiems Jungtinės Karalystės piliečiams, turintiems Britanijos piliečio statusą, netaikyti vizos reikalavimo. Atsižvelgiant į geografinį artumą, Šalių ekonomikos sąsają, tarpusavio prekybos ir trumpalaikio asmenų judėjimo tarp Jungtinės Karalystės ir Sąjungos verslo, laisvalaikio ar kitais tikslais mastą, bevizis režimas turėtų palengvinti turizmą ir ekonominę veiklą ir drauge atnešti naudos Sąjungai;
- (6) Jungtinės Karalystės vyriausybė paskelbė ketinanti nereikalausti vizos iš ES-27 piliečių, vykstančių į Jungtinę Karalystę trumpalaikiam buvimui verslo ar turizmo tikslais, nuo tos dienos, kurią Sąjungos teisė nustos būti taikoma Jungtinei Karalystei. Jei Jungtinė Karalystė ateityje nustatytų vizos reikalavimą bent vienos valstybės narės piliečiams, turėtų būti taikomas [Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalyje]²⁶ nustatytas abipusiškumo mechanizmas. Europos Parlamentas, Taryba, Komisija ir valstybės narės šį mechanizmą turėtų pritaikyti nedelsdamos;
- (7) todėl Jungtinė Karalystė, kiek tai susiję su Britanijos piliečio statusą turinčiais asmenimis, turėtų būti įtraukta į [Reglamento (EB) Nr. 539/2001]²⁷ II priedą;
- (8) Islandijos ir Norvegijos Karalystės atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁸, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB²⁹ 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį;
- (9) Šveicarijos Konfederacijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³⁰, kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB³¹ 3 straipsniu;
- (10) Lichtenšteino Kunigaikštystės atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos

²⁴ Žr. 23 išnašą.

²⁵ Žr. 23 išnašą.

²⁶ Žr. 23 išnašą.

²⁷ Žr. 23 išnašą.

²⁸ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

²⁹ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

³⁰ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

³¹ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*³², kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B ir C punktuose nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES³³ 3 straipsniu;

- (11) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB³⁴; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą;
- (12) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB³⁵. Todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (13) šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* arba kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 1 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 1 dalyje;
- (14) šis reglamentas turėtų įsigalioti 2019 m. kovo 30 d., Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos dieną;
- (15) šis reglamentas turėtų būti taikomas nuo dienos, kurią Sąjungos teisė nustoja būti taikoma Jungtinei Karalystei;
- (16) todėl [Reglamentas (EB) Nr. 539/2001]³⁶ turėtų būti iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

[Reglamentas (EB) Nr. 539/2001]³⁷ iš dalies keičiamas taip:

1. [4 straipsnio 2 dalies]³⁸ d punktas pakeičiamas taip:
„d) nedarant poveikio 1959 m. balandžio 20 d. Strasbūre pasirašytame Europos susitarime dėl vizų panaikinimo pabėgėliams nustatytiems reikalavimams, asmenims, turintiems pabėgėlio statusą, ir asmenims be pilietybės, taip pat kitiems jokios šalies pilietybės neturintiems asmenims, kurie gyvena Airijoje ir turi Airijos išduotus kelionės dokumentus, kuriuos pripažįsta atitinkama valstybė narė.“;
2. II priedo 1 dalyje įterpiama:

³² OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

³³ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

³⁴ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

³⁵ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

³⁶ Žr. 23 išnašą.

³⁷ Žr. 23 išnašą.

³⁸ Žr. 23 išnašą.

„Jungtinė Karalystė (išskyrus 3 dalyje nurodytus Jungtinės Karalystės piliečius)“;

3. II priedo 3 dalies pavadinimas pakeičiamas taip:

„JUNGTINĖS KARALYSTĖS PILIEČIAI, NETURINTYS BRITANIJOS PILIEČIO STATUSO“.

2 straipsnis

Jei Jungtinė Karalystė nustatytą vizos reikalavimą bent vienos valstybės narės piliečiams, taikomas [Reglamento (EB) Nr. 539/2001 1 straipsnio 4 dalyje]³⁹ nustatytas abipusiškumo mechanizmas. Europos Parlamentas, Taryba, Komisija ir valstybės narės šį mechanizmą pritaiko nedelsdamos.

3 straipsnis

1. Šis reglamentas įsigalioja 2019 m. kovo 30 d.
Jis taikomas nuo dienos, einančios po dienos, kurią Jungtinei Karalystei nustoja būti taikoma Sąjungos teisė.
2. Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

³⁹ Žr. 23 išnašą.